

4. oktober 1999

Statistics Norway

Statistisk sentralbyrå

Aktuell utdanningsstatistikk

Videregående opplæring

Nøkkeltall 1999

7 / 1999

Publisert i samarbeid med
Kirke-, utdannings- og
forskningsdepartementet.

Aktuell utdanningsstatistikk

I *Aktuell utdanningsstatistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder innenfor utdanningsstatistikken.

Husk å oppgi kilde: Statistisk sentralbyrå ber om å bli oppgitt som kilde når statistikk eller andre opplysninger fra dette heftet blir gjengitt.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeidere: Terje Risberg, tlf. 62 88 52 68, e-post: terje.risberg@ssb.no,
Tor Jørgensen, tlf. 62 88 52 69, e-post: tor.jorgensen@ssb.no, Elin Såheim Bjørkli, tlf. 62 88 51 06, e-post: elin.saheim.bjorkli@ssb.no, faks 62 88 52 89.

Redigering: Eva Hynden Bones.

Priser: Pr. år kr 420,00 inkl. mva. Enkelt-nummer kr 55,00 inkl. mva.

Forespørsel om salg og abonnement

rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementservice, 2225 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg-abonnement@ssb.no.

ISSN 1500-4295
F-4057/99

Elektronisk formidling

Foruten papirutgaven finnes publikasjonen tilgjengelig i elektronisk versjon under SSBs webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	.
Oppgave mangler	..
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r

Innhold

1. Videregående opplæring generelt	3
2. Søkere	5
3. Elever	7
4. Fagopplæring i arbeidslivet	11
5. Omfang av videregående opplæring	13
6. Oppfølgingstjenesten	14
7. Private videregående skoler	15
8. Behov for videregående utdanning	16
9. Ressurser til videregående opplæring	17
Vedleggstabeller	
1. Egne primærseekere til grunnkurs, etter alder og studieretning. 1999	19
2. Elever i videregående skole, etter alder, kurstrinn og studieretning. Oktober 1998	20
3. Skoler og klasser. 1990-1998	21
4. Løpende lærekontrakter, etter lærefylke. 31. desember 1993-1998	21
5. Omfang av elever og lærlinger, etter bostedsfylke. Prosent av et årskull. 1. oktober 1993-1998.	22

Innledning

Gjennom *Aktuell utdanningsstatistikk* ønsker Statistisk sentralbyrå å øke tilgjengeligheten til og aktualiteten på statistikk om utdanningsaktiviteter i Norge. Statistisk sentralbyrå ønsker også gjennom denne publikasjonsserien å presentere et bredere spekter av statistikk om elever og studenter i Norge. Serien forsøker å dekke interessenters behov for nøkkeltall for utdanningssektoren.

Aktuell utdanningsstatistikk er finansiert i fellesskap av Statistisk sentralbyrå og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet. Både Statistisk sentralbyrå og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet bidrar med materiale til publikasjonsserien. Statistisk sentralbyrå har det redaksjonelle ansvaret for publikasjonene og står ansvarlig for den faglige kvaliteten.

Aktuell utdanningsstatistikk blir utgitt ca. 10 ganger pr. år, og inneholder i tillegg til denne nøkkeltallspublikasjonen for videregående opplæring i Norge inneholde egne publikasjoner for de andre sektorene av utdanningssystemet; Grunnskoler, Universiteter og høyskoler, Voksenopplæring samt en fellespublikasjon for alle sektorer. De andre publikasjonene tar for seg aktuelle temaer i utdanningsstatistikken.

Denne nøkkeltallspublikasjonen inneholder bl.a. elevstatistikk, søkerstatistikk, statistikk over lærlinger, fagprøver, lærere og over den offentlige ressursbruken til videregående opplæring. I framstillingen er det lagt vekt på å gi et bilde av utviklingen de siste årene.

1. Videregående opplæring generelt

1.1. Hva er videregående opplæring?

Videregående opplæring bygger på grunnskolen og hører normalt hjemme i 11.-13. skoleår (etter Reform 97). Lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa trådte i kraft 1. august 1999 og erstatter grunnskoleloven, lov om videregående opplæring og fagopplæringsloven. Deler av voksenopplæringsloven går også inn i den nye loven. Tallene i denne publikasjonen er innhentet før lovens ikrafttredelse, og følgelig til henvisningene her være til det gamle lovverket.

Den videregående opplæringen tar sikte på å utvikle dyktighet, forståelse og ansvar i forhold til fag, yrke og samfunn, legge et grunnlag for videre utdanning og hjelpe elevene/lærlingene i deres personlige utvikling.

Videregående opplæring skal normalt føre fram til studiekompetanse, fagbrev/svennebrev eller annen yrkeskompetanse. De som ikke oppnår slik kompetanse, får dokumentasjon på den kompetansen de har nådd. De som etter sakkyndig vurdering trenger tilrettelagt opplæring, kan få opplæring i mer enn tre år, men ikke ut over fem år eller etter fylte 22 år.

Ungdom med rett til videregående opplæring har rett til plass på ett av de tre grunnkursene de har søkt. De som har rett til tilrettelagt opplæring, skal etter sakkyndig vurdering få tilbud om førstevalget sitt.

Fylkeskommunene har ansvar for drift og utvikling av videregående opplæring og har lovfestet plikt til å skaffe nok skoleplasser. De skal også sørge for at voksne uten

Om statistikken

Tallene omfatter elever og lærlinger under lov om videregående opplæring og lov om fagopplæring i arbeidslivet. Dataene presenteres på landsbasis, men delvis også på fylkesnivå. Hovedgrunnlaget for statistikken er basert på faste rapporteringer fra fylkeskommunene til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (KUF). Elevstatistikken er per 1. oktober, mens lærlingstatistikken er per 31. desember. Tallene omfatter ikke elever i folkehøgskoler eller på arbeidsmarkedskurs (AMO). Elever i private videregående skoler som ikke får offentlig tilskudd, er heller ikke med. Statistikk over utdanningsnivå er hentet fra Statistisk sentralbyrås (SSB) register over høyeste fullførte utdanning.

Noen av tallene avviker fra SSBs offisielle statistikk pga. definisjoner og forskjellig telletidspunkt. Avvikene er imidlertid små.

opplæringsrett har anledning til å ta videregående opplæring.

Elevene kan velge mellom 13 *grunnkurs*:

- Allmenne, økonomiske og administrative fag
- Musikk, dans og drama
- Idrettsfag
- Elektrofag
- Helse- og sosialfag
- Formgivingsfag
- Naturbruk
- Hotell- og næringsmiddelfag
- Byggfag
- Tekniske byggfag
- Mekaniske fag
- Kjemi- og prosessfag
- Trearbeidsfag

Etter grunnkurs skjer det en spesialisering i *videregående kurs I og II* (VK I og VK II). I fag som dekkes av lov om fagopplæring i arbeidslivet, skjer den avsluttende opplæringen i bedrift. Læretiden i bedrift består normalt av ett års opplæring og ett års verdiskaping. Inntak til videregående kurs I skjer generelt på grunnlag av fullført grunnkurs.

Følgende studieretninger fører fram til generell studiekompetanse etter tre år:

- Studieretningen for allmenne, økonomiske og administrative fag (unntatt kontorlag, butikklag og resepsjonsfag)
- Studieretningen for musikk, dans og drama
- Studieretningen for idrettsfag
- Studieretningen for naturbruk med VK II naturforvaltning
- Studieretningen for formgivning med VK II tegning/form/farge

De resterende studieretningene fører normalt fram til yrkeskompetanse etter tre hele opplæringsår (strukket over fire år i hovedmodellen).

1.2. Datakilder til statistikk om videregående opplæring

Nedenfor følger en oversikt over ulike datakilder KUF anvender for innhenting av opplysninger om videregående opplæring.

Fylkeskommunene har utviklet og eier et edb-system for administrasjon av inntaket av elever til kurs i videregående skole – Lokale inntaksdata (LINDA-inntak). Systemet er individbasert. Fire ganger i året rapporterer samtlige fylkeskommuner registrerte tall fra LINDA-inntak til

KUF. Dette skjer elektronisk. Dataene bearbeides og presenteres i pressemeldinger og i ulike fora.

I 1990 opprettet KUF Videregående Skoles Informasjonssystem (VSI). VSI blir brukt av departementet til produksjon av skole-, ressurs- og elevstatistikk. VSI henter data fra LINDA-inntak og ved egne rapporteringer fra skolene via fylkeskommunene. Elevtallene er hentet fra LINDA-inntak fra og med skoleåret 1996/97.

Fylkeskommunene har etter Reform 94 hele ansvaret for administrasjon av fagopplæringen. I den forbindelse har de utviklet et individbasert administrasjonssystem - LINDA-fagopplæring. Systemet omfatter blant annet formidling av lærlinger, registrering av lærlinger, lærlingkontrakter, administrasjon av tilskuddsordninger og fag-/svenneprøveavleggelse. LINDA-fagopplæring er ikke koblet til en sentral base, men administreres av den enkelte fylkeskommune. I 1997 var LINDA-fagopplæring i drift i samtlige fylkeskommuner. Tallene innhentes på samme måte som ved LINDA-inntak. Før Reform 94 utviklet KUF et administrativt system – Samarbeid-Skole-Arbeidsliv (SASA). Yrkesopplæringsnemndene hadde direkte oppkobling til dette. Systemet ble nedlagt 1. oktober 1996 i forbindelse med de endringer i struktur og administrasjon av videregående opplæring som Reform 94 medførte. Data for oppfølgingstjenesten rapporteres fra fylkeskommunene manuelt til KUF.

I tillegg anvendes SSBs statistikk over lærerårsverk, befolkningsstatistikk og de fylkeskommunale regnskapene slik de presenteres av Statistisk sentralbyrå.

2. Søkere

For å begynne i videregående opplæring må søkeren normalt ha fullført grunnskole eller tilsvarende. Fylkeskommunen tar inn søkere til grunnkurs og videregående kurs og bestemmer hvilke videregående skoler søkerne skal knyttes til. KUF har fastsatt forskrift¹ om inntak, herunder om inntak av søkere med annen bakgrunn enn fullført grunnskole, om søkere fra andre fylker og om framgangsmåten når det er flere søkere enn skoleplasser.

Om statistikken

Med «egne søkere» menes personer som søker skoleplass i sitt bostedsfylke. «Primærsøkere» til et kurs er søkere som har dette kurset som sitt første aktive kursønske.

2.1. Søkere ved fellesinntaket

Fellesinntaket omfatter det sentralstyrte inntaket til de videregående skolene i hver fylkeskommune og registrerer kun søkere til fylkeskommunale skoler. Antall søkere synker erfaringsmessig med ca. 10 prosent fra søknadsfristens utløp i april til endelig ajourhold i oktober.

2.1. Egne primærsøkere til skoleplass¹, etter alder. 1994-1999

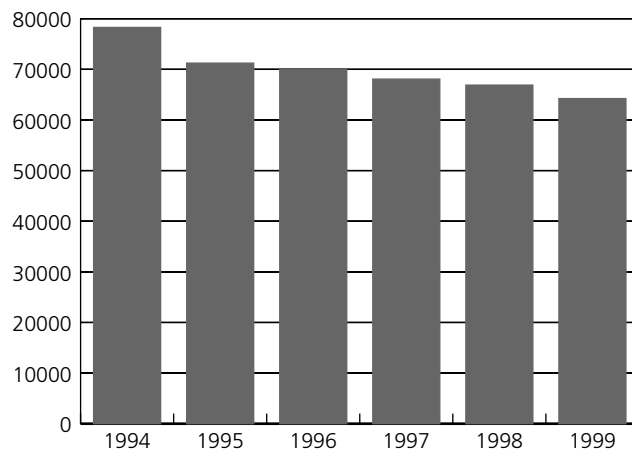
Alder	1994	1995	1996	1997	1998	1999
I alt.....	169 996	152 882	143 677	155 544	153 368	151 254
Under						
17 år	56 030	50 006	50 725	50 701	51 141	49 810
17 år	34 627	44 138	46 751	47 581	46 999	47 192
18 år	24 442	21 361	20 979	29 861	30 661	32 208
19 år	14 202	10 933	7 188	8 422	8 235	8 142
20 år	9 658	6 277	3 787	3 927	3 619	3 516
21-25 år	18 991	12 599	8 305	8 005	6 551	5 225
26 år og eldre	12 046	7 568	5 942	7 047	6 162	5 161

¹ Tabellen inneholder kun søkere til skoleplass ved fellesinntaket. Inkluderer søkere på grunnkurs, VK I og VK II. På grunn av endringer i fylkeskommunenes definisjon av søkere ved fellesinntaket, er disse tallene ikke direkte sammenlignbare.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

Søkermassen til studieretninger som gir studiekompetanse utgjør om lag 44 prosent ved de fylkeskommunale fellesinntakene. De endelige inntakstallene i oktober viser tradisjonelt en jevnere fordeling mellom studiekompetansegivende studieretninger og yrkeskompetansegivende studieretninger. Søkere til tilrettelagt opplæring er ikke inkludert her.

Figur 2.1. Egne primærsøkere¹ til grunnkurs. 1994-1999

¹ Søkere ved fellesinntaket.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

2.2. Egne primærsøkere¹ til grunnkurs, etter bostedsfylke. 1998 og 1999

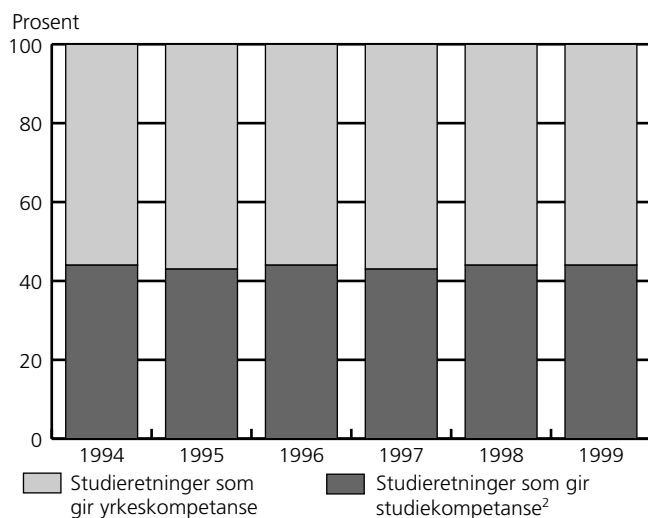
Bostedsfylke	1998	1999
I alt.....	66 884	64 220
Østfold	3 557	3 463
Akershus	6 547	6 257
Oslo	5 243	5 049
Hedmark	2 752	2 723
Oppland	2 651	2 570
Buskerud	3 349	3 331
Vestfold	3 156	3 059
Telemark	2 676	2 434
Aust-Agder	1 819	1 629
Vest-Agder	2 773	2 645
Rogaland	6 080	5 931
Hordaland	6 814	6 687
Sogn og Fjordane	1 740	1 707
Møre og Romsdal	4 118	3 919
Sør-Trøndelag	3 855	3 481
Nord-Trøndelag	2 035	1 911
Nordland	4 151	3 927
Troms	2 276	2 266
Finnmark	1 292	1 231

¹ Søkere til skoleplasser ved fellesinntaket.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

¹ Forskrift om inntak til videregående opplæring og formidling av lærlinger til lærebedrift, 1993-11-10.

Figur 2.2. Egne primærseekere til grunnkurs¹, etter studieretning som gir studiekompetanse eller yrkeskompetanse. 1994-1999. Prosent

¹ Søkere ved fellesinntaket

² Inkluderer studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag, idrettsfag og musikk, dans og drama.

Kilde: LINDA-inntak.

2.2. Søkere uten tilbud om skoleplass

Alle søkere med rett til videregående opplæring mottok et tilbud om opplæring i 1998. Antall søkere uten tilbud ble redusert fra om lag 7 000 i 1995 til vel 1 600 i 1998. Dette er søkere uten lovbestemt rett til videregående opplæring.

Tabell 2.3. Egne primærseekere¹ uten tilbud om skoleplass, etter alder og kurstrinn. 1. oktober 1998

Nivå	I alt	19 år	20 år	21-25 år	26 år og eldre
I alt.....	1 606	218	213	539	636
Grunnkurs.....	621	46	58	235	282
Videregående kurs I	665	66	74	227	298
Videregående kurs II ...	300	102	80	70	48
Utenfor nivå.....	20	4	1	7	8

¹ Søkere ved fellesinntaket. Søkere til læreplass er ikke inkludert.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

3. Elever

3.1. Elever fordelt etter nivå og fylkeskommune

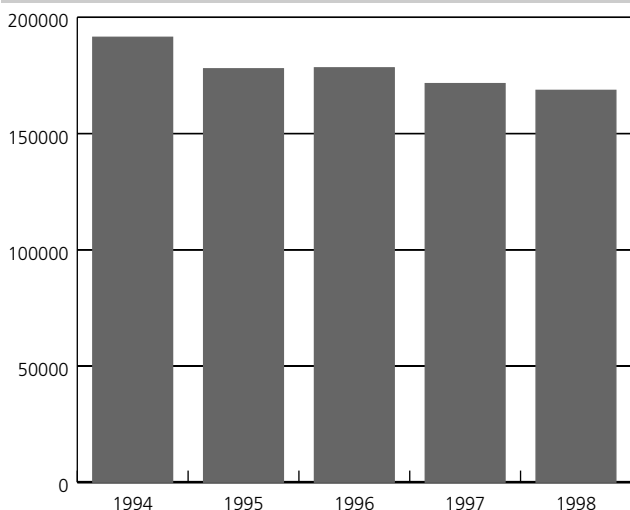
Om statistikken

Tallene i de fleste tabellene i dette kapitlet omfatter både heltids- og deltidselever. I motsetning til SSBs ordinære statistikk, inneholder en del av tabellene også deltidselever med mindre enn 300 undervisnings-timer i året. Deltidselevene er omregnet til heltids-ekvivalenter etter hvor stor andel undervisning deltids-elevene mottar. Elevtallene er deretter avrundet til nærmeste hele tall. Dette er hovedårsaken til avvik fra SSBs ordinære statistikk.

Omregnet til heltidsekvivalenter var det per 1. oktober 1998 om lag 168 600 elever i videregående skole. Det registrerte elevtallet (tabell 3.1.) er høyere enn søkertallet (tabell 2.1.). Årsaken til dette er at tabell 3.1 inkluderer alle elever, også de som ikke er tatt inn i fellesinn-taket. Om lag 7 200 var elever i private skoler.

Alle elevtall som presenteres i kapittel 3.1 omfatter elever i fylkeskommunale skoler, elever i private skoler og elever i statlige skoler samt elever på landslinjer.

Figur 3.1. Videregående opplæring. Elever, 1. oktober 1994-1998

¹ Inkluderer elever på private, statlige og fylkeskommunale videregående skoler. Deltidselever er omregnet til heltidsekvivalenter og inkludert. Kilde: For perioden 1994-1995 er tallene hentet fra VSI. Tallene for 1996-1998 er fra LINDA-inntak /KUF.

Studieretning for allmenne, økonomiske og administrative fag er studieretningen med flest elever. I 1998 gikk 42 prosent av grunnkurselevene på denne studieretningen.

3.1. Videregående opplæring. Elever, etter kurs-trinn og studieretning. 1. oktober 1998

Studieretning	I alt	Kurstrinn		
		Grunnkurs	VK I	VK II
I alt²	168 587	61 298	55 538	43 589
Allmenne, økonomiske og administrative fag ...	83 306	25 871	24 906	32 529
Musikk, dans og drama	4 170	1 504	1 396	1 269
Idrettsfag	6 142	2 271	1 982	1 889
Helse- og sosialfag	16 975	7 305	7 020	2 651
Naturbruk	4 033	1 457	1 387	1 188
Formgivingsfag	11 772	5 378	4 393	2 001
Hotell- og nærings-middelfag	5 908	3 214	2 619	76
Byggfag	4 946	2 701	2 230	15
Tekniske byggfag	1 838	843	767	228
Elektrofag	8 573	3 899	3 538	1 136
Mekaniske fag	10 961	5 911	4 478	572
Kjemi- og prosessfag	860	463	397	0
Trearbeidsfag	941	481	425	35
Tilrettelagt opplæring ...	3 804	.	.	.
Teknisk fagskole	4 358	.	.	.

¹ Inkluderer elever på private, statlige og fylkeskommunale videregående skoler. Deltidselever er omregnet til heltidsekvivalenter og inkludert. Alle tall er avrundet til nærmeste hele tall. ² I alt-summen i første rad stemmer ikke med summen av kurstrinnene. Tilrettelagt opplæring og teknisk fagskole er ikke fordelt på kurstrinn.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

3.2. Elever¹ i videregående opplæring, etter skolefylke. 1. oktober 1994-1998

Skolefylke	1994	1995	1996	1997	1998
I alt	191 427	180 692	178 283	171 487	168 587
Østfold	10 603	9 540	9 387	9 182	9 090
Akershus	16 833	16 516	17 249	16 879	16 375
Oslo	15 511	14 833	12 972	13 585	13 388
Hedmark	7 857	7 421	6 865	6 928	6 720
Oppland	8 613	7 971	7 631	7 208	7 011
Buskerud	9 569	9 004	8 802	8 718	8 539
Vestfold	9 307	8 659	8 716	8 471	8 313
Telemark	7 530	6 860	6 746	6 658	6 280
Aust-Agder	5 430	5 079	4 730	4 315	4 296
Vest-Agder	7 072	6 885	7 109	6 739	7 104
Rogaland	16 436	16 417	17 159	15 214	15 291
Hordaland	20 615	18 558	19 112	17 647	17 243
Sogn og Fjordane	4 704	4 610	4 387	4 460	4 380
Møre og Romsdal	11 506	10 486	11 249	10 947	10 267
Sør-Trøndelag	11 589	10 896	10 387	9 863	9 930
Nord-Trøndelag	6 948	6 486	6 063	5 755	5 795
Nordland	11 243	11 160	10 756	10 015	9 968
Troms	6 861	6 383	6 140	5 927	5 881
Finnmark	3 200	2 927	2 823	2 976	2 717

¹ Inkluderer elever ved private, statlige og fylkeskommunale videregående skoler. Deltidselever er omregnet til heltidsekvivalenter og inkludert. Alle tall er avrundet til nærmeste hele tall.

Kilde: For perioden 1994-1995 er tallene hentet fra VSI/KUF, mens de er hentet fra LINDA-inntak/KUF fra 1996.

I perioden fra 1994 til 1998 er antall elever i videregående skole redusert med om lag 23 000. Dette er en nedgang på 12 prosent. Dette har sammenheng med befolkningsutviklingen (færre 16-18-åringer), lavere omvalgshyppighet på grunn av bedre gjennomstrømning og situasjonen på arbeidsmarkedet. I tillegg medførte innføringen av Reform 94 en økning i antallet som søkte fagopplæring i stedet for opplæring i skole. Størst prosentvis nedgang i denne perioden hadde Aust-Agder og Oppland på henholdsvis 21 og 19 prosent. I Akershus var nedgangen kun 3 prosent, mens elevtallet i Vest-Agder holdt seg forholdsvis stabilt.

3.2. Elever fordelt etter kjønn

Kjønnsfordelingen blant elever i videregående skole har holdt seg stabil på de fleste studieretninger i perioden fra 1994 til 1998. Elevene velger tradisjonelt, også etter innføringen av Reform 94. På studieretning for helse- og sosialfag var om lag 92 prosent av elevene jenter i 1998, mens det på studieretning for byggfag, mekaniske fag og elektrofag var 5 prosent eller færre jenter. På studieretning for trearbeidsfag økte imidlertid andelen jenter fra 22 prosent i 1994 til 24 prosent i 1998. På studieretning for tekniske byggfag økte den fra 10 til 13 prosent i samme periode.

Tabell 3.4 viser hvordan guttene og jentene på grunnkurs fordeler seg på de ulike studieretningene. Utviklingen har vært relativt stabil siden innføringen av Reform 94. Studieretningen for allmenne, økonomiske og administrative fag, som er studieretningen med høyest andel elever, viser den største endringen siden 1994. For guttene gikk andelen på denne studieretningen ned med 4,5 prosentpoeng. Jentenes andel gikk ned fra 50,5 prosent i 1994 til 44,2 prosent i 1998. En stor andel av jentene går på helse- og sosialfag og formgivingsfag. Mekaniske

3.4. Elever på grunnkurs¹, etter kjønn og studieretning. 1. oktober 1994, 1996 og 1998. Prosent

Studieretning	Menn			Kvinner		
	1994	1996	1998	1994	1996	1998
I alt (=100 prosent)	34 312	33 765	32 345	32 753	31 733	30 825
Allmenne, økonomiske og administrative fag	41,0	36,0	36,5	50,5	45,4	44,2
Musikk, dans og drama	1,4	1,5	1,4	2,5	3,0	3,3
Idrettsfag	3,8	3,7	4,1	2,5	2,8	2,9
Helse- og sosialfag	2,5	2,3	2,4	22,3	21,7	22,3
Naturbruk	3,9	3,5	2,7	2,1	2,0	2,0
Formgivingsfag	2,2	3,0	3,2	10,0	12,5	14,4
Hotell- og næringsmiddelfag	5,3	5,1	4,8	5,6	6,1	5,8
Byggfag	5,3	7,1	8,3	0,2	0,2	0,2
Tekniske byggfag	2,1	2,3	2,4	0,3	0,2	0,3
Elektrofag	10,5	11,5	11,4	0,4	0,4	0,5
Mekaniske fag	17,0	16,8	17,4	0,8	0,9	1,0
Kjemi- og prosessfag	0,7	0,9	0,9	0,4	0,5	0,6
Trearbeidsfag	1,5	1,5	1,2	0,4	0,4	0,3
Utenfor studieretningene	2,7	4,8	3,3	2,0	4,1	2,2

¹ Deltidselever er ikke inkludert.
Kilde: VSI/KUF.

fag og elektrofag er mest populære blant guttene.

3.3. Resultater i videregående skole

Vel 83 prosent av alle elever som høsten 1997 var registrert i utdanning under lov om videregående opplæring fullførte og bestod våren 1998 et årskurs. Vel 5 prosent av elevene sluttet i løpet av året, mens i underkant av 6 prosent fullførte, men fikk ikke bestått årskurs. De resterende elevene fullførte kurs som er særskilt tilrettelagt innenfor læreplanverket eller manglet vurdering i ett eller flere fag, for eksempel på grunn av stort fravær.

Av elevene på grunnkurs fikk 81 prosent bestått årskurs. 7 prosent sluttet i løpet av året. Innenfor studieretningene for allmenne, økonomiske og administrative fag, musikk, dans og drama og idrettsfag bestod henholdsvis 88, 89 og 86 prosent av elevene alle fag. Innenfor studieretninger som fører til yrkeskompetanse var tilsvarende prosentandel for bestått høyest for kjemi- og prosessfag med 88 prosent, mens den laveste andelen var innenfor studieretning for tekniske byggfag med 69 prosent. Studieretning for tekniske byggfag hadde også størst frafall av elever. I løpet av året sluttet 14 prosent av elevene på grunnkurs.

På videregående kurs I fikk 86 prosent av elevene bestått årskurs. I studieretning for allmenne, økonomiske og

3.3. Andel jenter i videregående opplæring¹, etter studieretning. 1. oktober 1994-1998. Prosent

Studieretning	1994	1995	1996	1997	1998
Allmenne-, økonomiske og administrative fag	54	54	55	56	55
Musikk, dans og drama	64	63	65	65	68
Idrettsfag	38	37	39	38	40
Helse og sosialfag	90	91	92	91	92
Naturbruk	34	35	37	39	42
Formgivingsfag	82	82	81	81	82
Hotell- og næringsmiddelfag	50	51	52	52	53
Byggfag	3	2	2	2	2
Tekniske byggfag	10	10	13	13	13
Elektrofag	4	3	3	3	4
Mekaniske fag	4	3	4	5	5
Kjemi- og prosessfag	36	33	33	36	40
Trearbeidsfag	22	20	21	26	24
Utenfor studieretningene	41	45	52	47	44

¹ Bare Reform 94-elever er med i tabellen. Deltidselever er ikke inkludert.
Kilde: VSI/KUF.

3.5. Elever i videregående opplæring i skole høsten 1997, etter resultat våren 1998¹, kurstrinn og studieretning. I alt og prosent. Foreløpige tall

Kurstrinn og studieretning	Elever i alt 1.10.97	Resultat våren 1998				Prosent			
		Bestått	Ikke bestått	Mangler årskurs- bevis/ vitnemål. Annen vurdering	Sluttet i løpet av året	Bestått	Ikke bestått	Mangler årskurs- bevis/ vitnemål. Annen vurdering	Sluttet i løpet av året
I alt²	161 559	133 745	9 190	8 863	8 386	83,5	5,7	5,5	5,2
Grunnkurs	62 787	50 871	3 705	3 792	4 419	81,0	5,9	6,0	7,0
Allmenne, økonomiske og									
administrative fag	27 441	24 183	965	1 169	1 124	88,1	3,5	4,3	4,1
Musikk, dans og drama	1 534	1 362	33	63	76	88,8	2,2	4,1	5,0
Idrettsfag	2 134	1 824	148	81	81	85,5	6,9	3,8	3,8
Helse- og sosialfag	7 433	5 561	558	629	685	74,8	7,5	8,5	9,2
Naturbruk	1 268	950	76	95	147	74,9	6,0	7,5	11,6
Formgivingsfag	5 278	4 086	274	378	540	77,4	5,2	7,2	10,2
Hotell- og næringsmiddelfag	3 555	2 508	285	361	401	70,5	8,0	10,2	11,3
Byggfag	2 611	1 917	243	221	230	73,4	9,3	8,5	8,8
Tekniske byggfag	845	581	77	72	115	68,8	9,1	8,5	13,6
Elektrofag	3 866	3 116	353	181	216	80,6	9,1	4,7	5,6
Mekaniske fag	5 831	4 018	634	468	711	68,9	10,9	8,0	12,2
Kjemi- og prosessfag	471	414	10	13	34	87,9	2,1	2,8	7,2
Trearbeidsfag	520	351	49	61	59	67,5	9,4	11,7	11,3
Videregående kurs I	54 824	47 132	2 443	2 595	2 654	86,0	4,5	4,7	4,8
Allmenne, økonomiske og									
administrative fag	23 660	21 199	765	967	729	89,6	3,2	4,1	3,1
Musikk, dans og drama	1 362	1 120	44	151	47	82,2	3,2	11,1	3,5
Idrettsfag	1 899	1 668	67	109	55	87,8	3,5	5,7	2,9
Helse- og sosialfag	7 543	6 397	312	340	494	84,8	4,1	4,5	6,5
Naturbruk	1 287	1 013	112	75	87	78,7	8,7	5,8	6,8
Formgivingsfag	4 085	3 404	196	194	291	83,3	4,8	4,7	7,1
Hotell- og næringsmiddelfag	2 766	2 128	184	211	243	76,9	6,7	7,6	8,8
Byggfag	2 269	1 943	108	117	101	85,6	4,8	5,2	4,5
Tekniske byggfag	811	634	44	58	75	78,2	5,4	7,2	9,2
Elektrofag	3 525	3 050	226	115	134	86,5	6,4	3,3	3,8
Mekaniske fag	4 735	3 824	346	214	351	80,8	7,3	4,5	7,4
Kjemi- og prosessfag	406	370	17	5	14	91,1	4,2	1,2	3,4
Trearbeidsfag	476	382	22	39	33	80,3	4,6	8,2	6,9
Videregående kurs II i alt²	43 948	35 742	3 042	2 476	1 313	84,0	7,1	5,8	3,1
Gir generell studiekompetanse	36 704	30 589	2 867	2 184	1 064	83,3	7,8	6,0	2,9
Allmenne, økonomiske og									
administrative fag	32 171	26 970	2 421	1 839	941	83,8	7,5	5,7	2,9
Musikk, dans og drama	1 209	1 001	64	117	27	82,8	5,3	9,7	2,2
Idrettsfag	1 827	1 496	177	119	35	81,9	9,7	6,5	1,9
Naturbruk	382	280	68	23	11	73,3	17,8	6,0	2,9
Formgivingsfag	1 077	804	137	86	50	74,7	12,7	8,0	4,6
Mekaniske fag	38	38	-	-	-	100,0	-	-	-

¹ Omfatter elever i Reform 94 med opplysninger om utfall.

² I alt 1 263 elever i fag som er lagt under lov om fagopplæring i arbeidslivet (alternativt VK II i skole) er ikke med i fordelingen etter resultat. Resultat bestemmes først ved gjennomføring av fagprøve, som ikke er en del av dette statistikkgrunnlaget.

3.5. Elever i videregående opplæring i skole høsten 1997, etter resultat våren 1998¹, kurstrinn og studieretning. I alt og prosent

	Elever i alt 1.10.97	Resultat våren 1998				Prosent			
		Bestått	Ikke bestått	Mangler årskurs- bevis/ vitnemål. Annen vurdering	Sluttet i løpet av året	Bestått	Ikke bestått	Mangler årskurs- bevis/ vitnemål. Annen vurdering	Sluttet i løpet av året
Kurstrinn og studieretning									
Er lagt under lov om fag- opplæring i arbeidslivet (alternativ VK II i skole)²	1 375	.	.	.	.	.	.	.	.
Allmenne, økonomiske og administrative fag	32	.	.	.	.	.	.	.	.
Helse- og sosialfag	342	.	.	.	.	.	.	.	.
Naturbruk	11	.	.	.	.	.	.	.	.
Formgivingsfag	302	.	.	.	.	.	.	.	.
Hotell- og næringsmiddelfag	181	.	.	.	.	.	.	.	.
Byggfag	19	.	.	.	.	.	.	.	.
Tekniske byggfag	38	.	.	.	.	.	.	.	.
Elektrofag	5	.	.	.	.	.	.	.	.
Mekaniske fag	407	.	.	.	.	.	.	.	.
Kjemi- og prosessfag	6	.	.	.	.	.	.	.	.
Trearbeidsfag	32	.	.	.	.	.	.	.	.
Fører fram til annen yrkes- kompetanse	3 999	3 521	140	165	173	88,0	3,5	4,1	4,3
Helse- og sosialfag	2 595	2 309	80	95	111	89,0	3,1	3,7	4,3
Naturbruk	655	556	39	37	23	84,9	6,0	5,6	3,5
Formgivingsfag	484	428	4	22	30	88,4	0,8	4,5	6,2
Hotell- og næringsmiddelfag	24	24	-	-	-	100,0	-	-	-
Tekniske byggfag	226	194	14	9	9	85,8	6,2	4,0	4,0
Elektrofag	12	9	1	2	-	75,0	8,3	16,7	-
Trearbeidsfag	3	1	2	-	-	33,3	66,7	-	-
Under lov om fagopplæring, men VK II foregår i skole	1 870	1 632	35	127	76	87,3	1,9	6,8	4,1
Elektrofag	1 363	1 183	26	96	58	86,8	1,9	7,0	4,3
Mekaniske fag	507	449	9	31	18	88,6	1,8	6,1	3,6

¹ Omfatter elever i Reform 94 med opplysninger om utfall.

² I alt 1 263 elever i fag som er lagt under lov om fagopplæring i arbeidslivet (alternativ VK II i skole) er ikke med i fordelingen etter resultat. Resultat bestemmes først ved gjennomføring av fagprøve, som ikke er en del av dette statistikkgrunnlaget.

administrative fag fikk 90 prosent av elevene bestått. Studieretning for hotell- og næringsmiddelfag hadde den laveste andelen bestått i alle fag med 77 prosent. Også på videregående kurs I hadde kjemi- og prosessfag den høyeste andelen bestått med 91 prosent.

Andelen bestått blant elevene på videregående kurs II våren 1998 var på 84 prosent. Da er elever på kurs lagt under lov om fagopplæring i arbeidslivet (alternativ VK II i skole) holdt utenom. I studieretninger som gir generell studiekompetanse fikk 83 prosent bestått årskurs.

4. Fagopplæring i arbeidslivet

Hovedmodellen for fagopplæringen, dvs. for fag under lov om fagopplæring i arbeidslivet, er slik:

- De to første årene (grunnkurs og videregående kurs I) skjer opplæringen i skole. Den avsluttende opplæringen (videregående kurs II) blir tatt i lærebedrift. Som hovedregel skal opplæringen i bedrift kombineres med ett års verdiskaping. Dette kalles «2+2 modellen».
- Lærebedriften mottar offentlig tilskudd for opplæringsdelen.
- Dersom det ikke kan skaffes nok læreplasser, må fylkeskommunen tilby avsluttende opplæring i skole. De som tar avsluttende opplæring i lærebedrift, og de som fullfører sin yrkesutdanning i skole, gjennomgår den samme fagprøven, og får det samme fag- eller svennebrevet når prøven er bestått.

Om statistikken

Data om fagopplæring i arbeidslivet er per kalenderår med tellingstidspunkt 31.12. Dette er årsak til avvik fra SSBs ordinære statistikk om fagopplæring i arbeidslivet. Dersom en person avlegger flere prøver i perioden, er alle forsøk talt med i statistikken.

Noen få fag avviker fra «2+2 modellen» ved at elevene starter opplæring i bedrift etter ett år («særløp») eller etter tre år i skole («avviksfag»).

4.1. Søkere¹ til læreplass, etter bostedsfylke. 1998 og 1999

Bostedsfylke	1998	1999
I alt	15 755	14 480
Østfold	960	895
Akershus	1 077	946
Oslo	757	684
Hedmark	708	602
Oppland	659	616
Buskerud	769	694
Vestfold	620	616
Telemark	708	656
Aust-Agder	492	426
Vest-Agder	714	704
Rogaland	1 596	1 464
Hordaland	1 735	1 596
Sogn og Fjordane	430	444
Møre og Romsdal	994	847
Sør-Trøndelag	1 045	980
Nord-Trøndelag	657	589
Nordland	1 036	911
Troms	578	583
Finnmark	220	227

¹ Søkere ved fellesinntaket.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

Lite skolemotiverte elever kan etter sakkyndig vurdering ta hele opplæringen i bedrift, men kravene til teori og praksis er de samme som for elever som følger hovedmodellen. Personer som er eldre enn 21 år, kan ta hele opplæringen med lærekontrakt i bedrift.

Gjennom § 20 i lov om fagopplæring i arbeidslivet gis det anledning til å ta fagprøve eller svenneprøve uten læretid i bedrift. Dette krever en allsidig praksis som er minst 25 prosent lengre enn den fastsatte læretiden i faget.

4.2. Søkere til læreplass¹, etter alder. 1998 og 1999

Alder	1998	1999
I alt	15 755	14 480
Under 17 år	5	5
17 år	146	85
18 år	9 267	8 783
19 år	3 356	3 036
20 år	942	840
21-25 år	1 246	1 002
26 år og eldre	793	729

¹ Søkere ved fellesinntaket.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

4.3. Nye lærekontrakter. Andel med rett til videregående opplæring og andel jenter. 1996-1998

År	Nye lærekontrakter i alt (=100 prosent)	Andel med rett til videregående opplæring	Andel jenter
1996	17 588	40	29
1997	16 045	58	31
1998	15 896	60	31

4.4. Fag- og svenneprøve¹, etter type og bestått. 1996-1998. Absolutte tall og prosent

	Fag- og svenneprøver				Prosent bestått			
	I alt	Lær- lin- ger	§20	Elev- er ²	I alt	Lær- lin- ger	§20	Elev- er ²
1996 ³ ...	19 339	8 521	9 193	1 133	85	86	89	80
1997 ...	28 330	9 211	16 817	2 302	86	87	89	61
1998 ...	37 997	13 145	23 263	1 589	91	92	93	62

¹ Dersom en person avlegger flere prøver i perioden, er alle forsøk talt med.

² Elever som har avlagt fag- og svenneprøve etter fullført opplæring i skole.

³ I fordelingen mellom læringer, § 20 og elever er kun 18 fylker inkludert i 1996. Detaljerte data for i alt 492 fag- og svenneprøver i Aust-Agder mangler. Kilde: LINDA-fagopplæring.

Det var om lag 14 500 søkere til læreplass i 1999, en reduksjon på om lag 1 300 søkere fra foregående år. I kun tre fylkeskommuner var det en økning (tabell 4.1). Tabell 4.2 viser at antall søkere over 20 år til læreplass har hatt en nedgang på 15 prosent fra 1998 til 1999.

Antall nye lærekontrakter varierte fra i underkant av 8 000 til i overkant av 10 500 i perioden 1990-1995. Tallet på nye lærekontrakter økte kraftig i 1996, som også var det første året reformelevene skulle ha lærekontrakt.

Det ble i 1998 inngått om lag 15 900 nye lærkontrakter. Av disse var 9 500 eller 60 prosent tegnet med ungdommer med rett til videregående opplæring. Av de 15 900 nye lærekontraktene var 4 900 eller 31 prosent tegnet med kvinner. Det var en liten nedgang i antall nye lærekontrakter fra 1997 til 1998. I 1997 var antallet nye lærekontrakter i overkant av 16 000. Andelen av lærlinger med rett til videregående opplæring økte imidlertid fra 58 prosent i 1997 til 60 prosent i 1998. I 1996 var denne andelen bare 40 prosent. Andelen kvinner holdt seg stabil på 31 prosent både i 1997 og 1998.

Totalt antall løpende lærekontrakter har økt betydelig de siste årene, fra i underkant av 21 000 i 1990 til om lag 31 800 i 1998.

I 1998 var det om lag 38 000 personer som avla fag- og svenneprøve. 91 prosent av kandidatene bestod prøven. Dette var en økning på 5 prosent i forhold til 1997.

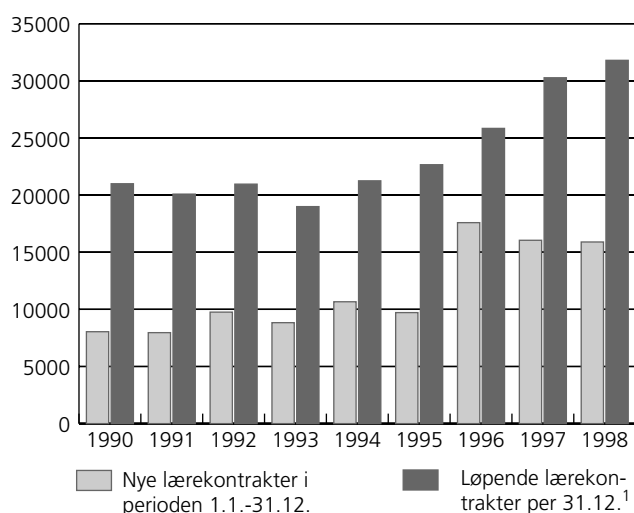
Fag- og svenneprøve kan avlegges av:

- lærlinger som har avsluttet sin læretid i bedrift
- elever som har fått sin avsluttende opplæring i skole (VK II) som alternativ til læreplass
- personer som kan dokumentere lang, allsidig praksis i lærefaget (§ 20-kandidater) .

Antall avlagte fag- og svenneprøver økte med over 34 prosent fra 1997 til 1998. Den kraftigste økningen fant sted blant lærlinger. Antallet lærlinger som avla fag- og svenneprøve i 1998 økte med om lag 43 prosent fra 1997. Antallet § 20-kandidater økte i 1998 med 38 prosent. Når det gjelder VK II-elever som avlegger fag- og svenneprøve, ble antallet redusert med om lag 31 prosent fra 1997 til 1998.

1998 var første året da lærlinger som har fulgt Reform 94 kunne avlegge fag- og svenneprøve. Andelen lærlinger som bestod fagprøven var i 1998 92 prosent. Dette er en økning på 6 prosent i forhold til 1997.

Figur 4.1. Nye lærekontrakter og løpende lærekontrakter. 1990-1998

¹ En lærekontrakt er løpende fra læretidens start til læretidens slutt. Lærekontrakter er ikke løpende etter læretidens slutt, selv om prøve ikke er avlagt. Kilde: Tallene for 1990-1995 er hentet fra SASA. Tallene for 1996 og 1998 er hentet fra LINDA-fagopplæring/KUF.

5. Omfang av videregående opplæring

5.1. Omfang

Med hjemmel i lov om videregående opplæring § 4 om fylkeskommunens ansvar for utbygging av den videregående opplæringen har KUF fastsatt forskrift om minimumskrav for omfang og om overgangsbestemmelser for perioden 1994-1998. Fylkeskommunen er pålagt å gi videregående opplæring til et antall elever og lærlinger som tilsvarer minimum 375 prosent av gjennomsnittet av antall avgangselever fra grunnskolen det aktuelle inn-taksåret og de to foregående år.

Om statistikken

I fylkeskommunens omfangsberegninger skal inkluderes elever i fylkeskommunale videregående skoler, godkjente statlige og private videregående skoler, tekniske fagskoler, godkjente norske skoler i utlandet og elever i fylkeskommunalt finansiert voksenopplæring i henhold til voksenopplæringslovens § 4, nr. 2 og § 8. For lærlinger regnes bare opplæringsdelen med i omfanget.

I SSBs utdanningsstatistikk om videregående utdanning inkluderes flere skoleslag som ikke er inkludert i omfangsberegningene. Dette fordi SSB har ansvar for å gi et samlet bilde av den totale utdanningsaktiviteten. SSBs statistikk om videregående utdanning inkluderer derfor også bl.a. folkehøgskoler og AMO-kurs.

Per 1. oktober 1998 var omfanget av videregående opplæring for hele landet 350 prosent. Kun én fylkeskommune oppfylte kravet om 375 prosent. På landsbasis ble omfanget redusert med 8 prosentpoeng fra forrige år.

5.2. Andel lærlinger og elever av årskullene

1. oktober 1998 gikk 93 prosent av alle 16-åringene i videregående opplæring. Dette er samme nivå som for de to foregående årene. Fordelt etter bostedsfylke lå Oppland, Nord-Trøndelag og Hedmark på topp med 95 prosent, mens Finnmark og Oslo som de eneste fylkene hadde under 90 prosent av 16-åringene i videregående opplæring.

For 17-åringene har andelen i videregående opplæring gått ned med nesten 1 prosentpoeng siden 1996. For 18-åringene har andelen gått opp med 1 prosentpoeng siden 1997, men er allikevel nesten 1 prosentpoeng lavere enn hva den var i 1996.

5.1. 16-18-åringene registrert som lærlinger eller elever under lov om videregående opplæring, etter alder og bostedsfylke. Prosent av registrerte årskull. 1. oktober 1996-1998

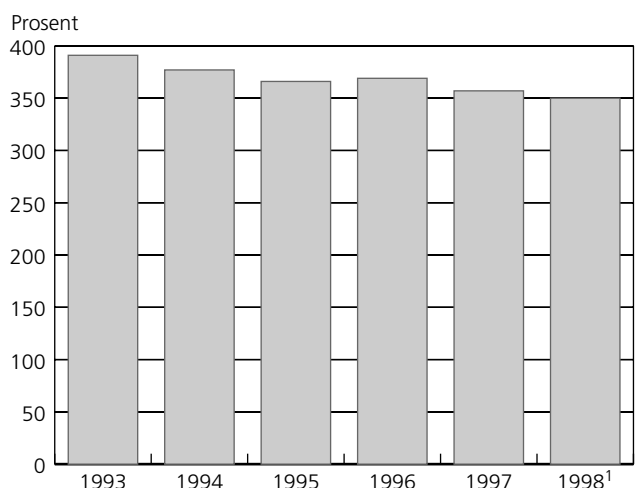
Bostedsfylke	16-18 år	16 år	17 år	18 år
1996	90,9	93,1	92,5	87,1
1997	90,3	93,1	92,5	85,3
1998*	90,4	93,2	91,7	86,3

1998*

Østfold	90,6	93,5	92,6	85,9
Akershus	89,9	93,4	90,6	85,7
Oslo	85,7	87,1	88,6	81,3
Hedmark	91,7	94,9	92,6	87,5
Oppland	92,4	95,3	92,5	89,5
Buskerud	90,1	92,8	91,8	85,6
Vestfold	91,5	93,5	92,9	88,1
Telemark	90,3	93,9	92,5	84,4
Aust-Agder	90,7	92,7	91,9	87,4
Vest-Agder	91,8	93,6	92,9	89,1
Rogaland	90,8	94,1	91,6	86,7
Hordaland	90,7	94,4	90,9	86,6
Sogn og Fjordane	90,5	94,2	90,7	86,7
Møre og Romsdal	89,1	91,7	90,3	85,4
Sør-Trøndelag	91,8	93,3	94,5	87,6
Nord-Trøndelag	93,2	95,0	94,3	90,3
Nordland	89,7	93,3	90,6	85,4
Troms	88,4	93,1	89,7	82,7
Finnmark	81,7	85,8	83,7	75,7

Kilde: SSB.

Figur 5.1. Omfang av elever og lærlinger. Prosent av et årskull. 1. oktober 1993-1998

¹ Inkluderer lærlinger med enkelttilskudd som fylkeskommunene har tatt økonomisk ansvar for.

6. Oppfølgingstjenesten

Oppfølgingstjenesten er en viktig del av Reform 94 og en forutsetning for at den lovfestede retten for ungdom mellom 16-19 år til kompetansegivende videregående opplæring blir reell. Oppfølgingstjenestens formål er å sørge for at all ungdom som tilhører oppfølgingstjenestens målgruppe, får tilbud om opplæring, arbeid eller annen beskjeftigelse. Tilbudet som formidles skal primært ta sikte på å føre fram til studiekompetanse, yrkeskompetanse eller delkompetanse innenfor videregående opplæring.

Fylkeskommunen skal gjennom oppfølgingstjenesten sørge for:

- oversikt over målgruppen
- at det blir tatt kontakt med hver enkelt ungdom i målgruppen
- at de blir tilbudt veiledning
- at de får et tilbud i tråd med formålet
- oversikt over aktuelle tilbud for målgruppen
- å følge opp ungdom som har tatt imot tilbud gjennom oppfølgingstjenesten.

Målgruppen for oppfølgingstjenesten er ungdom som omfattes av den lovfestede retten til videregående opplæring og som det aktuelle skoleåret ikke har søkt, tatt imot, eller har avbrutt videregående opplæring, og som

6.1. Fylkeskommunale oppfølgingstjenester, etter oppfølgingstilbud 1. juni 1997-1999¹

	1997	1998	1999
Ungdom med rett til videregående opplæring	159 534	160 546	158 891
Oppfølgingstjenestens målgruppe	10 386	12 495	12 037
Oppfølgingstjenestens målgruppe i prosent	6,5	7,8	7,8
Av dette fulgt opp slik i prosent:			
Fortsatt under oppfølging av oppfølgingstjenesten	24,7	22,6	26,4
I videregående opplæring i eget fylke	14,7	12,4	10,3
Individuelt tilpassede kombinerte tilbud (skole/praksis), ikke fast organisert	4,9	4,4	5,6
Tilbud fra arbeidsmarkedsetaten ..	16,5	14,7	11,3
Midlertidig arbeid; arbeidsforhold som i utgangspunktet ikke er et fast arbeid	26,9	28,6	30,2
Takket nei til tilbud og oppfølging ..	7,6	9,8	10,1
Ukjent, ikke oppsporet	4,6	7,6	6,1

¹ Tallene gjelder for skoleårene 1996/97-1998/99.

Kilde: KUF.

6.2. Nøkkeltall fra oppfølgingstjenesten i videregående opplæring. 1. juni 1997-1999¹

	1997	1998	1999
Antall ungdommer med rett til videregående opplæring	159 534	160 546	158 891
Andel ungdommer med oppfølgingsbehov	6,5	7,8	7,6
Andel ungdommer i arbeid eller utdanning	97,0	96,0	95,0
Andel ungdommer som sluttet i videregående opplæring	3,5	4,0	4,0

¹ Tallene gjelder for skoleårene 1996/97-1998/99.

Kilde: KUF.

heller ikke er i varig arbeid. Oppfølgingstjenestens målgruppe utgjorde per 1. januar 1999 totalt i underkant av 10 900 ungdommer med rett til videregående opplæring.

Som det framgår av tabellene holdt tallene seg stabile både i forhold til hvor mange ungdommer med rett til videregående opplæring som er i oppfølgingstjenestens målgruppe, og hvor mange som er i arbeid eller utdanning. Andelen som slutter i løpet av skoleåret har også holdt seg stabil rundt 4 prosent.

Om statistikken

Rapportene som KUF har mottatt fra fylkeskommunene for første halvdel av 1998 skiller ikke mellom tredjeårs og fjerdeårs rettighetshaver. Ungdommer som bruker av sitt fjerde år av retten, og følgelig tilhører et annet årskull, er registrert som tredjeårs rettighetshaver. Konsekvensen av dette er at antallet tredjeårs rettighetshavere som er registrert i oppfølgingstjenesten blir noe høyere.

7. Private videregående skoler

I henhold til § 39 i lov om videregående opplæring, kreves det godkjenning fra KUF for å kunne drive en privat videregående skole. Det kan likevel finnes skoler som ikke er godkjent av departementet, men disse skolene kan ikke skrive ut vitnemål etter lov om videregående opplæring.

Regler om tilskudd til private skoler finnes i privatskoleloven. For å få rett til tilskudd etter denne loven kreves det godkjenning fra KUF. Etter reglene i privatskolelovens § 3 a-e kan det gis statsstøtte til drift av private grunnskoler og private videregående skoler som:

- er stiftet av religiøse og/eller etniske grunner (§ 3 a)
- representerer et faglig-pedagogisk alternativ (§ 3 b)
- gir undervisning av norske barn og norsk ungdom i utlandet (§ 3 c)
- opprettes for å fylle et kvantitativt behov for undervisning (§ 3 d)
- gir videregående yrkesrettet undervisning som ikke gis i videregående offentlige skoler (§ 3 e)

I 1998 var det i Norge i overkant av 7 200 elever fordelt på 51 private videregående skoler. Antall private videregående skoler har holdt seg stabilt de siste tre år. Antall elever har også vært relativt stabilt i den samme perioden. Fra 1995 til 1998 ble antallet elever i videregående opplæring redusert med 6,7 prosent. Det tilsvarende tallet for private videregående skoler var 2,9 prosent i den samme perioden.

Tilskudd til private videregående skoler var i 1998 i underkant av 320 millioner kroner. Det var en økning i tilskuddet til private skoler fra 1997 til 1998. Den relativt store økningen i tilskuddene fra 1995 til 1996 skyldtes en generell økning av tilskuddssatsene.

7.1. Private videregående skoler. Skoler, elever og tilskudd. 1989/90, 1995/96-1998/99

År	Skoler ¹	Elever ¹	Tilskudd
1989/90 ²	38	6 054	
1995/96	51	7 426	262 621
1996/97	51	7 114	308 109
1997/98	51	7 228	302 920
1998/99	51	7 211	319 641

¹ Tallene for skoler og elever er gjennomsnitt av to årlige tellinger.

² Inkluderer ikke private landbruksskoler.

Kilde: KUFs budsjettproposisjon

Om statistikken

Tallene omfatter private videregående skoler som gir opplæring etter lov om videregående opplæring (tilskudsregel 4 i privatskoleloven). Tallene i tabell 7.1 er ikke direkte sammenlignbare over tid, da tallene for 1989 ikke omfatter private landbruksskoler.

8. Behov for videregående utdanning

Høsten 1997 var det om lag 2,2 millioner personer i aldersgruppen 21-55 år. På landsbasis har 45 prosent av denne aldersgruppen ikke fullført treårig videregående opplæring eller tilsvarende (videregående kurs II eller fag-/svennneprøve) når gruppen med uoppgitt utdanningsnivå er holdt utenfor. Hedmark og Østfold har de høyeste andelenene uten fullført videregående opplæring med 54 respektive 53 prosent. Også i Oppland, Finnmark og Nordland er andelen uten fullført videregående opplæring over 50 prosent. Oslo og Akershus med henholdsvis 34 og 41 prosent hadde de laveste andelenene uten fullført videregående opplæring.

Selv om nesten halvparten i aldersgruppen 21-55 år ikke har fullført en fullstendig videregående utdanning, har over 32 prosent en utdanning på nivå med grunnkurs eller videregående kurs I i videregående skole. 13 prosent har utdanning på grunnskolenivå.

Andelen i befolkningen som fullfører en fullstendig treårig videregående opplæring har økt de siste årene, og en større del av befolkningen har videregående opplæring. Dersom stadig flere tar videregående opplæring i tiden framover, vil andelen uten fullført utdanning på (minst) videregående nivå bli ytterligere redusert på sikt.

8.1. Personer 21-55 år uten gjennomført videregående opplæring¹, etter høyeste fullførte utdanning og bostedsfylke. 1. oktober 1997. Absolutte tall og i prosent av hele befolkningen 21-55 år

Bostedsfylke	Høyeste fullførte utdanning				Prosent av hele befolkningen			
	I alt	Grunn-skole eller lavere	Grunn-kurs	Videre-gående kurs I	I alt	Grunn-skole eller lavere	Grunn-kurs	Videre-gående kurs I
I alt	962 913	280431	485 295	197 187	45,4	13,2	22,9	9,3
Østfold	61 448	19 076	31 373	10 999	52,7	16,4	26,9	9,4
Akershus	92 045	26 511	47 687	17 847	41,1	11,8	21,3	8,0
Oslo	84 746	27 181	42 043	15 522	33,8	10,8	16,8	6,2
Hedmark	46 359	15 629	22 101	8 629	53,7	18,1	25,6	10,0
Oppland	44 585	13 969	20 875	9 741	51,9	16,3	24,3	11,3
Buskerud	55 247	17 020	27 773	10 454	49,1	15,1	24,7	9,3
Vestfold	45 820	12 500	24 038	9 282	46,3	12,6	24,3	9,4
Telemark	38 229	11 430	18 678	8 121	49,5	14,8	24,2	10,5
Aust-Agder	22 178	5 928	11 442	4 808	46,4	12,4	23,9	10,0
Vest-Agder	31 707	8 425	16 977	6 305	44,8	11,9	24,0	8,9
Rogaland	77 587	21 773	40 082	15 732	44,8	12,6	23,1	9,1
Hordaland	86 278	23 963	44 923	17 392	42,2	11,7	22,0	8,5
Sogn og Fjordane	22 800	5 819	11 373	5 608	46,3	11,8	23,1	11,4
Møre og Romsdal	55 836	14 975	28 616	12 245	49,5	13,3	25,4	10,9
Sør-Trøndelag	55 884	14 690	29 414	11 780	44,1	11,6	23,2	9,3
Nord-Trøndelag	29 039	6 676	14 839	7 524	49,2	11,3	25,1	12,7
Nordland	57 848	17 190	27 470	13 188	51,3	15,2	24,3	11,7
Troms	35 904	11 065	16 852	7 987	48,0	14,8	22,5	10,7
Finnmark	19 373	6 611	8 739	4 023	51,9	17,7	23,4	10,8

¹ Fag-/svennebrev eller VK II.

Kilde: SSB.

9. Ressurser til videregående opplæring

9.1. Statlige tilskudd til videregående opplæring

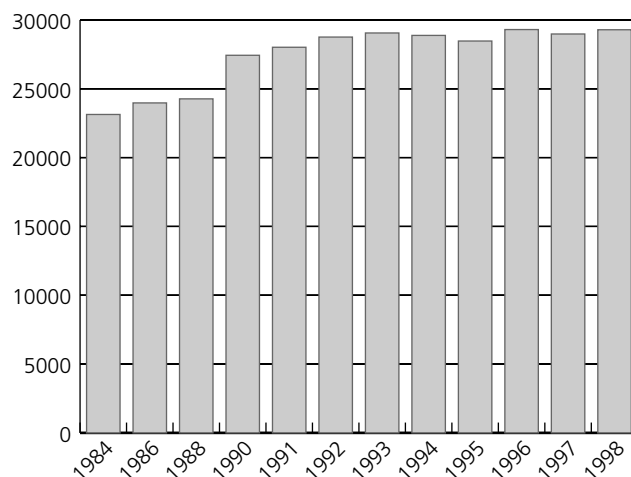
Fra og med 1994 ble det statlige tilskuddet til videregående opplæring i fylkeskommunene lagt inn i rammetilskuddet på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett (tidligere Kommunal- og arbeidsdepartementet).

Statlige bevilgninger til videregående opplæring som ikke omfattes av rammetilskuddet, bevilges over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett. Tabell 9.1 viser regnskapstallene for øremerkede tilskudd til videregående opplæring som ikke omfattes av rammetilskuddet i perioden 1994 til 1998.

9.2. Lærere

Antall lærere i videregående skoler økte med i overkant av 6 000 i perioden 1984 til 1998. Fra 1992 til 1998 gikk gjennomsnittsalderen blant lærerne i den videregående skole opp fra 44,1 til 46,3 år. Samtidig økte andelen lærere i aldersgruppen 50 år og over med i overkant av 10 prosentpoeng. I samme periode ble andelen mannlige lærere i videregående skoler redusert fra 62 prosent til i overkant av 57 prosent.

Figur 9.1. Lærere i videregående skoler. 1984, 1986, 1988, 1990-1998

Kilde: SSB

9.1. Øremerkede tilskudd til videregående opplæring. 1994-1998. 1 000 kr

	1994	1995	1996	1997	1998 ¹
Landslinjer (tidligere særlig kostbare kurstilbud)	95 644	53 320	97 587	131 814	132 398
Opplæring innenfor kriminalomsorgen	71 210	72 704	72 904	76 704	77 704
Ekstra språkopplæring for fremmedspråklige og samiske elever og lærlinger	42 306	34 005	35 421	35 307	28 140
Utstyr og tilpasning av lokaler ved fylkeskommunal videregående opplæring	166 060	154 637	154 637	131 447	-
Statlige skoler med undervisning på videregående nivå ²	111 004	139 232	142 517	130 287	134 430
Lærlinger og lærebedrifter	284 944	227 649	243 690	425 130	371 119
Statlige skoler i landbruksfag og naturbruk	80 988	65 357	61 919	46 461	28 997
Kvalitetsutvikling i videregående opplæring	85 141	89 528	96 818	81 442	84 022
Tilskudd til andre formål i videregående opplæring ³	159 040	99 457	138 067	133 295	149 742

¹ Tallene for 1998 er hentet fra 1. utgave av statsregnskapet. ² Inkluderer statens samiske videregående skoler og sikkerhetsopplæring for fiskere.

³ Inkluderer internasjonale utdanningsprogrammer og Røde Kors Nordisk United World College.

Kilde: Statsregnskapet.

9.2. Lærere i videregående skole, etter alder. 1992-1998

År	I alt	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og eldre	Uopp-gitt ¹	Gjennom-snitts-alder ¹	Prosent-andel over 50 år ¹
1992	28 757	2 125	6 480	10 937	5 580	1 925	1 710	44,1	27,7
1993	29 054	2 096	6 000	11 006	6 091	1 926	1 935	44,5	29,6
1994	28 877	2 054	5 677	10 698	6 693	1 846	1 909	44,8	31,7
1995	28 469	1 938	5 373	10 356	7 331	1 845	1 626	45,2	34,2
1996	29 302	1 970	5 304	10 046	8 005	1 906	2 071	45,4	36,4
1997	28 980	1 782	5 101	9 574	8 565	1 972	1 986	45,9	39,0
1998	29 288	1 638	4 953	9 071	9 088	2 058	2 480	46,3	38,1

¹ Gruppen uopp-gitt består av lærere ved skoler som ikke rapporterer til SST eller STS.

Kilde: SSB.

9.3. Lærere i videregående skole, etter heltid/deltid og kjønn. 1992-1998

År	I alt			Heltid			Deltid		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
1992	28 757	17 846	10 911	21 782	15 061	6 721	6 975	2 785	4 190
1993	29 054	17 882	11 172	21 777	14 962	6 815	7 277	2 920	4 357
1994	28 877	17 645	11 232	21 197	14 421	6 776	7 680	3 224	4 456
1995	28 469	17 044	11 425	20 849	13 992	6 857	7 620	3 052	4 568
1996	29 302	17 179	12 123	21 105	13 892	7 213	8 197	3 287	4 910
1997	28 980	16 906	12 074	21 134	13 830	7 304	7 846	3 076	4 770
1998	29 288	16 794	12 494	21 068	13 430	7 638	8 220	4 856	3 364

Kilde: SSB.

9.4. Lærere¹ og årsverk i videregående skole, etter kjønn, 1994-1998

År	Lærere			Årsverk		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
1994	26 968	16 421	10 547	25 122	15 847	9 276
1995	26 843	16 084	10 759	24 993	15 495	9 497
1996	27 231	15 954	11 277	24 551	14 820	9 731
1997	26 995	15 682	11 313	24 392	14 613	9 779
1998	26 808	15 393	11 415	24 055	14 194	9 861

¹ Omfatter bare lærere ved skoler som rapporterer til SST eller STS.

Kilde: SSB.

Vedleggstabell 1. Egne primærøkere¹ til grunnkurs, etter alder og studieretning. 1999

Studieretning	I alt	Under 17 år	17 år	18 år	19 år	20 år	21-25 år	26 år og eldre
I alt.....	64 220	49 198	6 905	2 469	1 408	867	1 545	1 828
Allmenne, økonomiske og administrative fag.....	22 992	21 174	1 001	256	159	87	146	169
Musikk, dans og drama	2 359	1 998	246	58	20	9	20	8
Idrettsfag	2 871	2 686	146	22	6	2	7	2
Helse- og sosialfag	6 742	3 836	903	388	282	170	453	710
Naturbruk	1 512	1 075	206	72	32	30	36	61
Formgivingsfag	7 242	4 937	1 083	377	195	118	238	294
Hotell- og næringsmiddelfag	3 500	2 224	636	220	94	66	141	119
Byggfag	2 143	1 439	407	111	62	33	60	31
Tekniske byggfag	703	463	114	46	17	12	30	21
Elektrofag	5 536	4 584	520	119	53	38	115	107
Mekaniske fag	5 007	3 471	885	257	135	73	113	73
Kjemi- og prosessfag	454	320	29	12	10	11	32	40
Trearbeidsfag	371	171	67	30	10	11	21	61
Tilrettelagt opplæring.....	2 788	820	662	501	333	207	133	132

¹ Søkere ved fellesinntaket.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

Vedleggstabell 2. Elever¹ i videregående skole, etter alder, kurstrinn og studieretning. 1. oktober 1998

Kurstrinn og studieretning	I alt	Under 17 år	17 år	18 år	19 år	20 år	21-25 år	26 år og eldre
I alt	168 587	50 021	48 176	38 142	8 916	3 765	7 972	11 596
Grunnkurs	61 298	48 362	6 327	1 810	876	552	1 415	1 955
Allmenne, økonomiske og administrative fag	25 871	22 871	1 270	288	199	130	388	724
Musikk, dans og drama	1 504	1 315	146	22	5	5	9	2
Idrettsfag	2 271	2 140	107	10	4	3	7	0
Helse- og sosialfag	7 305	4 472	1 046	412	218	129	388	640
Naturbruk	1 457	999	213	63	26	25	42	89
Formgivingsfag	5 378	3 887	860	245	92	53	111	129
Hotell- og næringsmiddelfag	3 214	2 062	636	182	100	58	107	68
Byggfag	2 701	2 007	420	117	47	23	53	34
Tekniske byggfag	843	567	143	49	18	13	35	18
Elektrofag	3 899	3 320	348	89	28	21	39	53
Mekaniske fag	5 911	4 169	1 014	281	108	64	155	121
Kjemi- og prosessfag	463	299	41	23	13	15	43	29
Trearbeidsfag	481	254	82	29	18	13	37	47
Videregående kurs I	55 538	737	40 351	6 754	1 819	752	1 947	3 177
Allmenne, økonomiske og administrative fag	24 906	526	20 471	2 111	379	186	377	855
Musikk, dans og drama	1 396	41	1 180	142	27	2	4	0
Idrettsfag	1 982	26	1 807	126	15	1	6	1
Helse- og sosialfag	7 020	37	3 651	963	363	179	624	1 203
Naturbruk	1 387	7	760	195	73	41	106	205
Formgivingsfag	4 393	43	2 826	810	238	88	182	206
Hotell- og næringsmiddelfag	2 619	11	1 628	505	164	63	124	122
Byggfag	2 230	4	1 537	384	115	37	81	71
Tekniske byggfag	767	4	465	143	53	12	49	41
Elektrofag	3 538	19	2 790	401	92	32	104	100
Mekaniske fag	4 478	17	2 782	875	255	98	192	260
Kjemi- og prosessfag	397	2	254	38	16	1	49	38
Trearbeidsfag	425	0	200	61	28	12	49	75
Videregående kurs II	43 589	6	620	28 754	5 485	1 862	2 912	3 950
Allmenne, økonomiske og administrative fag	32 529	6	526	21 629	3 964	1 445	1 977	2 983
Musikk, dans og drama	1 269	0	23	1 035	164	28	12	7
Idrettsfag	1 889	0	24	1 632	192	23	15	3
Helse- og sosialfag	2 651	0	8	1 156	334	103	470	580
Naturbruk	1 188	0	7	586	197	87	161	150
Formgivingsfag	2 001	0	19	1 363	380	89	99	51
Hotell- og næringsmiddelfag	76	0	0	31	16	8	14	7
Byggfag	15	0	0	14	0	1	0	0
Tekniske byggfag	228	0	3	115	36	12	36	26
Elektrofag	1 136	0	8	895	113	35	45	40
Mekaniske fag	572	0	2	295	83	27	71	95
Kjemi- og prosessfag	0	0	0	0	0	0	0	0
Trearbeidsfag	35	0	0	4	5	4	13	9
Tilrettelagt opplæring	3 804	915	875	714	531	226	202	341
Teknisk fagskole	4 182	0	3	109	259	341	1 504	1 966

¹ Inkluderer egne og andre elever på private, statlige og fylkeskommunale videregående skoler. Deltidselever er omregnet til heltidsekvivalenter og inkludert.

Alle tall er avrundet til nærmeste hele tall.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.

Vedleggstabell 3. Skoler og klasser¹. 1990-1998

År	Skoler ²	Klasser
1990	739	11 690
1991	692	11 507
1992	650	11 807
1993	617	11 126
1994	606	11 073
1995	543	10 346
1996	535	10 231
1997	531	10 177
1998	515	9 678

¹ Inkluderer skoler og klasser med studiekompetansegivende studieretninger og yrkeskompetansegivende studieretninger. ² Til og med 1994 ble filialer regnet med. Fra og med 1995 gjelder tallet hovedskoler.

Kilde: Antall skoler: VSI. Antall klasser og elever 1990-1995: VSI, etter 1996: Linda-inntak.

Vedleggstabell 4. Løpende lærekontrakter, etter lærefylke. 31. desember 1993-1998

Lærefylke	1993	1994	1995	1996	1997	1998
I alt	18 991	21 247	22 657	25 836	30 268	31 793
Østfold	757	941	1 022	1 283	1 608	1 639
Akershus	1 258	1482	1 660	1 734	1 969	1 936
Oslo	1 918	2 268	2480	2 571	2 842	2 735
Hedmark	448	459	520	779	884	931
Oppland	842	827	927	986	1 101	1 122
Buskerud	883	1 092	1 104	1 200	1 370	1 422
Vestfold	998	1 192	1 266	1 378	1 660	1 824
Telemark	697	759	891	1 035	1 195	1 224
Aust-Agder	489	549	533	809	809	762
Vest-Agder	903	1 095	1 125	1 197	1 407	1 559
Rogaland	2 606	2 393	2 259	2 935	3 955	4 113
Hordaland	2 283	2 622	2 711	2 929	3 380	3 729
Sogn og Fjordane	567	641	674	664	754	835
Møre og Romsdal	1 003	1 198	1 379	1 591	1 772	1 806
Sør-Trøndelag	967	1 083	1 277	1 427	1 661	1 975
Nord-Trøndelag	535	525	547	747	835	960
Nordland	959	1 143	1 195	1 302	1 581	1 667
Troms	523	564	657	886	1 084	1 129
Finnmark	355	414	430	383	401	425

Kilde: Tallene for 1993-1995 er hentet fra SASA. Tallene for 1996-1998 er hentet fra LINDA-fagopplæring/KUF.

Vedleggstabell 5. Omfang av elever og lærlinger, etter bostedsfylke. Prosent av et årskull. 1. oktober 1993-1998

Bostedsfylke	1993	1994	1995	1996	1997 ¹	1998 ¹
Hele landet	391	377	366	369	357	350
Østfold	397	388	365	358	351	349
Akershus	379	364	351	357	349	338
Oslo	392	376	377	354	377	363
Hedmark	425	399	379	358	353	340
Oppland	420	393	389	373	361	358
Buskerud	395	370	360	356	356	346
Vestfold	390	367	359	374	366	362
Telemark	404	393	388	377	365	347
Aust-Agder	369	368	364	363	336	332
Vest-Agder	343	344	345	379	359	376
Rogaland	354	359	356	389	353	347
Hordaland	388	382	366	383	358	352
Sogn og Fjordane	359	352	351	351	332	327
Møre og Romsdal	384	380	371	381	366	341
Sør-Trøndelag	430	403	374	361	357	358
Nord-Trøndelag	416	402	390	382	365	371
Nordland	390	375	361	376	349	349
Troms	408	386	373	361	357	348
Finnmark	414	388	377	355	371	347

¹ Inkluderer lærlinger med enkelttilskudd som fylkeskommunene har tatt økonomisk ansvar for.

Kilde: LINDA-inntak/KUF.